

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre . . . 8 kor. Negyed évre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 „ Éves szám 20 fillér.

Megjelenik minden. asárnap.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató

Dr. MEZEI ALADÁR

A lap szellemi részét illető közlemények a „Heves és Vidéke” szerkesztőségéhez, az előfizetési és hirdetési díjak, valamint nyilttéri közlemények a „Heves és Vidéke” kiadóhivatalához ezimzendők

Örök törvény.

Az alsó hevesi kerület kath. tanítói október 13-án tartották gyűlésüket, amelyen az egyik tanító úr, a tanítónak, mint a szeretet terjesztőjének, ápolójának, nevelőjének hatalmas faktorával foglalkozott, de csakis az iskola falai közé szorította ezen munkáját.

Véleményem szerint nemesak itt kell munkálkodnia ezen örök törvény megvalósításán, mert hisz ez az örök törvény a socialis életnek alapja. Tehát a midőn hivatását teljesíti, tanítva a gyermeket a szeretetre, mint örök törvényre, nem hagyhatja figyelmen kívül kötelességét, hogy azt a gyakorlati uton is éreztesse. Ennek gyakorlati uton való megvalósítása a socialis bajok orvoslását eredményezi.

A socialis bajok megoldását pusztán állami törvényektől és társadalmi szervezetektől várni

nem lehet. Ehhez szükséges, hogy az egész társadalmat áthassa a szeretet, az örök törvény. Ez az olaj, melylyel a socialis tevékenység tagjait kengetjük; ez a cement, melylyel az állami és társadalmi szervezkedés köveit összeillesztgetjük, mert ha ezt nem tesszük a munkások kidülnek s az épület összeomlik. Összeomlása annál nagyobb pusztulást okoz, minél több követ hordunk össze.

Ezen örök törvényről és annak gyakorlati uton való keresztül viteléről váltunk egy egy pár szót.

Ezen örök törvény Krisztus alakjában: universalis, egyetemleges. *Ő a felebarát fogalmát, azaz a szeretet tárgyát nem a kaszt, a faj, a haza, a vallás s társadalmi előítéletek korlátai közé szorítja.*

Ha a felebaráti szeretet ezen universalis jellege hatná át a társadalmat, akkor nem a gyűlölet, hanem az egymás iránti szeretet vezetne bennünket tárgyalásaink-

ban, szervezkedéseinkben, nem egy másnak tönkretetésével és romlásával akarnók érdekeinket előbbre vinni; nem a Rousseau socialis programját követnők, a mely mindeneknek mindenek ellen való harcát hirdeti, hanem azt a programot, amely szerint minden ember ami felebarátunk, akit szeretni tartozunk. S ezzel igazán leplántálnók, ami egész kulturánk, civilizáciánk, humanismusunk életképes gyökerét, mert ebből sarjadozik a socialis törvényhozás és minden megrázkodtatás nélkül megtörténnék társadalmunk előbbutóbb ugyis bekövetkező — socialis átalakulása.

Sajnos, hogy ettől nagyon távol állunk, sőt a felebaráti szeretet universalis jellege kiveszöben van, mert helyét elfoglalja *a faj és osztálygyűlölet.*

Első sorban a tanítónak a hivatása ezt megakadályozni, mint aki a gyermek szívet a szeretet iránt fogékonnyá teszi, mint a

„Heves és Vidéke” tárcája.

Berlin bűntanyái.

Írta: **dr. Mikola Gyula.**

— Folytatva —

Előzetes megállapodás szerint este 9 órakor gyülekeztünk az „Oranienburger Tor”-nál Kuhn kriminálkommissaron és két detektívén kívül (akik a kirándulás tulajdonképeni vezetői voltak, amennyiben közvetlen ismeretségünkél fogva ők láttak el a legérdekesebb személyi és tárgyi magyarázatokkal), velünk volt Keue rendőrhadnagy, egy írónő és egy újságíró (állítólag a „Berliner Tageblatt” főszerkesztője). Magyarok hárman voltunk: két ügyvédjelölt barátom és én.

Jó nagyocska volt tehát a társaságunk s ki is fejeztem a detektívek előtt ez iránti aggodalmaimat, de ők megnyugtattak:

— Hogy mi kik vagyunk, azt nem a nagy számunkból fogják következtetni a kaschemek virágai. Náluk nem kell jobb detektív. Ők ugyszóván hamarabb tudták, hogy ma „vizit” lesz, mint mi magunk. És várnak is bennünket.

— No nem ugy mindenre elkészülve várnak, csak épen a látogatást várják. Mert azért ők ritkán életveszélyes gaz-

emberek,*) s ha könnyen áll is rajtuk, hogy a kizsebelés céljából fültövön csapják — ha másképp nem megy — a békés polgárokat, „gyilkos” kevés van közöttük. Az emberlét szokásszerűen üzni nem igen lehet, mert az effajta eseményeket a legtöbb esetben hosszabb, esetleg örök ideig tartó kényszerszünetelés követi.

Nincs tehát sok okunk a bőrünket féltetni, de ők sem veszik túlságosan komolyra a dolgot. A detektívek sem a hivatalos ábrázatjukat öltötték fel s hogy megjelenésükkor mégis mindenünnen „feltűnés nélkül” elődalgott néhány gyanus alak, meg hogy egyik-másik helyiség — míg ott voltunk — csaknem egészen kiürült, ez csak arra enged következtetni, hogy ezeknek a tündér legényeknek ép

*) Jellemző erre nézve, egy barátom esete, akinek a szegénységénél csak a tudásvágya volt nagyobb s aki önmagához méltó bölcseséggel keresgélve az olesó bevásárlási helyeket, egy ilyen kaschem e vetődött s aztán el-eljárógatott oda meginni olesó pohár sörét. A „Germania” sörözőnek egy kimerése volt ez, a Kl. Hamburgerstr. 2. sz. a. (Folyvájnyelven „Säusertopp.”) Én ismerem. (azaz csak ismerni véltem) a helyet, tudtam, hogy ide jár a barátom s hogy mióta ide jár, még nem történt semmi bántódása. Annál nagyobb volt hát a meglepés m, mikor éjszakai kirándulásunkon a detektívjeink ide ve-ettek be. Persze minket aztán egészen másképp fogadtak, mint azt a szerény kinézésű, „keveset igéző” fiúr.

most is elintézetlen ügyeik vannak Justiceiával.

Az areképeiket olyan gondosan őrzik az Alexanderplatzon; meg a detektív is, aki velünk volt, személyesen ismeri őket egy szálig. Hát minék találkozhatnak, ha nem muszáj?

Ez volt a legelső jellegzetes kép, a mely megragadta a figyelmünket, mihelyt betettük a lábunkat a legelső lebuja. Es ettől kezdve mindaz, ami a szemünk elé tárult, valóságos színháza volt a legváltozatosabb és legérdekesebb képeknek, jeleneteknek. Tanulmányaink eleven objektumai pedig sorra felvonultak s ha egyik helyen meglepetéssel, másutt tettetett közönyvel, ismét másutt valódi nembánomsággal fogadtak is, az ő figyelmüknek mi kerültünk a gócpontjába, lettünk légyen a legaljasabb óduban, vagy az előkelő, fényes kávéházban.

Ezt tapasztaltuk mindjárt a „Sächser-topp”-ban (Kl. Hamburgerstrasse 2.) A mulatozók figyelme felénk fordult egyszeriben. Tiszteletteljesen utat nyitottak, de a világot sem feszélyeztették magukat. A helyzet azonban ismerős lehetett előttük, mert amint a szűk ajtón egyenként jöttünk befelé, minden szem az ajtóra tapadt. Még vártak valakit.

Egyszerre csak nagy örömrivalgás

kinek kötelessége a népet és a társadalom minden rétegét magához fűzni. Ezt azonban csak úgy teheti, ha minden emberben felebarátját látja s minden ember szívét a felebaráti szeretet iránt fogékonnyá neveli és saját példájával buzdítja, hogy tanulják meg a humanizmust, azaz becsülni az emberben az emberi méltóságot. Ezen szeretetből fakadó humanizmus betömi szocialis életünk két legveszedelmesebb forrását: az úr nem fogja szolgáját rabszolgának és a szolga urát nem fogja zsarnokának tekinteni.

A felebaráti szeretet azon universalis jellegével, hogy az az ember minden nyomorára, szenvedésére és szükségletére is kiterjed, nem foglalkozhatunk bővebben a rendelkezésünkre álló helyszüke miatt.

Nagyot tévednek azok, kik azt hiszik, hogy a felebaráti szeretet ezen universalis jellegének eleget tesznek, ha csak alamizsnálkodnak. Hátha még a hevesi alamizsnaadás módjával leszámolunk, mely nem a szocialis nyomor enyhítésére, hanem a szocialis bajok növelésére jó, mert hivatásos koldusokat nevel (vándorlegények, krakói tündérek, kik gyerekestül járva, megtanítják azokat a könnyű élésre.)

Igenis az Isten gondviselésétől lett koldusokat, a szegénylős házi szegényeket, kik ottho-

sinylódnak, nyomorognak, éheznek, de ezt nem merik nyilvánosságra hozni, ezeket fölkeresni, segíteni oly módon, hogy a test nyomorán enyhítve legyen, a lelket azonban ne sebezzen; ez a felebaráti szeretet, ez a szocialis nyomor enyhítése: ez az alamizsnálkodás.

De ez az universalis jelleg a lelkibajokra is szól. Nem a szegénység a legnagyobb baj, hanem az elégedetlenség, a lelkek háborgása, az elmék megtévelyedése, a sziveknek érthetetlen vágyaktól való túltengése, az erkölcsi elzúlás a társadalom minden rétegében. Ime a kópár területek, a karszt, a sivatag, hol csakis a felebaráti szeretettel végezhetünk szocialis, kulturális munkát. Annyi itt a baj, annyi a nyomor, annyi segítségre van szükség, hogy *mindenkinek össze kell fogni, mindenkinek a mentési munkában részt kell venni.*

Elsősorban a tanító urak hivatottak erre s úgy faj és osztálykülönbség nélkül minden szocialis érzékkel bíró ember.

Ég alattunk a talaj, mindenütt új és új lángok törnek elő, mindenkinek hozzá kell látni a munkához, ami csakis a személyes érintkezés által lehetséges. Alig van község, ahol ne volna ezen célra felállított egyesület (itt-ott eltért a céljától, épen a helytelen, elhanyagolt vezetés

miatt), hol a néppel és munkásosztályokkal érintkezve tudásunkkal, műveltségünkkel, vallásosságunkkal, társadalmi tekintélyünkkel, jóakaró szeretetünkkel felvilágosítólag és nemesítőleg hatva a felebaráti szeretetnek ne szolgálhatnánk.

Igaz, áldozatot kíván a felebaráti szeretet, önmegtágadást a lelki bajok orvoslása. Megérdemli, sőt követeli a fenyegetett társadalom, kultura, civilizáció, hogy a tél folyamán meg hozzuk azt a kis áldozatot, hogy néha-néha az alsózás, kaszinózás, vadászás, kvaterkázás helyett szabad időnk a felebaráti szeretetnek oly módon való gyakorlására fordítsuk, a mely egyedül képes a forrongó, elégedetlen kedélyeket megnyugtani, megvigasztalni.

Heves, 1910. október 22.

Socius.

Közintézményeinkről.

— Első közlemény. —

Írta: Heves Iván.

A kultura fejlődésével az emberiség rohamlépésben tör a haladás felé. Az egyén izlése ehhez képest fejlődésszerű változáson megy át, igényei szaporodnak és természetes vágyává lesz, hogy maga körül lássa mindazt a tökéletes, vagy tökéletesített eszközöket és intézményeket, amelyek egyrészt esztétikai érzékét, vagy lelki szükségletét kielégítik, másrészt a kenyérért folytatott küzdelmeit megkönnyítik és kényelmesebbé teszik.

A modern kor világítási- és közlekedési kulturája, közegészségügyi és köz-

leghatalmasabb választófal közöttük a „működési tér.“ „Szakok“ szerint csoportosulnak ők is. Az ügyes zsebmetszők nem találkoznak a közönséges tolvajokkal; orgazdák is egy magasabb kört képeznek amazokénál s ehhez képest a tanyájuk is más-más.

Sokszor egy egész világ van közöttük s más nem teszi egymáshoz hasonlóvá őket, mint a közös, bűnös életmód.

A Sächsertopp beszédes, komisz mulatózó csavargók, munkakerülők, közönséges, gyáva tolvajok; a „Sodke“ vendégei alkoholtól elbutult tekintetű toprongyos pernahajdere; a „Meloné“-ban (Grenadierstr. 50.) előkelőbb légkörben, óvatos gazemberek: kitanult zsebmetszők tanyáznak, míg az Elsasserstrassén, a berlini utcai leányok e valóságos méhkaptárában levő „Nordstern“ kávéházban elegáns urak, (hamiskártyások) csalják hálójukba és fosztják ki a nem eléggé óvatos idegent.

Már ehhez is egészen különös tehetség kell, de a bűnösök világának természetesen itt is a családok a szellemi arisztokratái. Az ő tudományuk a legsokoldalúbb és éles észet követel. Köztük itt is, mint talán mindenütt a kerek világon, legtöbb a zsidó, akiknek aztán külön kaschemjük van a „Restaurant Hirschfelder“-ben a Hirtenstrasse és Grenadierstrasse sarkán.

Általában tekintélynek örvendenek az „előkelőségek“ s a közönséges csirke-

támad: — Ahá! itt van végre ő is! . . . És tolongnak az egyik detektív felé; aki utoljára jött be. Hangosan üdvözlök, komáznak vele, ez meg a népszerűségnek e félreismerhetetlen jeleire öntetlen mosolyog s fölényes tréfálkozással elegyedek közéjük.

A betyárok között egyik esküdözök előtte, hogy ő most nem ludas, a másik félig berugottan komoly fogadalmat tesz. De vannak, akik messziről, nevetve, figurázva, gunnyal mutogatnak rá:

— Ah! Ez is itt van? A régi ismerős? Elhozta a potrohát is? Hogy van? Hát a kedves felesége? Elhozta az apró spionjait is?

A sok évődés közt előkerül egy érdekes levelezőlap. A zsidó Brunónak szól és egy közös ismerős küldi rajta sajátkezűleg rajzolt képmását. A rajz pompás, igazán „ügyes kéz“-re vall s akár el is lehetne fogni nyomán az er detijét, aki most — bizonyára nem ok nélkül — szárnyára kelt s a külföld felé „mozog.“

— Rajta! Nyomába! — Uszítják a csirkefogók a detektívet esufondároskodva (érthető célzással nem éppen agárszűfű természetére). Ez meg csak mosolyog s elteszi a képet. Nem protestál senki. Melyik gonosztevő is ne nyugodnék meg ilyenkor egy kis hatósági jóindulat reményében?*)

*) A detektív jóvoltából a kép hozzám került. Ma is megvan és őrzöm gondosan, mint kedves emléket.

A kikkel így lehet bánni és beszélni, azok a bűnös emberek közt is a legbecsületesebb gazemberek, akikből olykor az őszinteség sem hiányzik; a rokon vérmérséklet és a pohár összetartja őket, de szellemi színvonaluk egyformán alacsony.

Talán ebben leli magyarázatát, hogy a rendőrség a legkönnyebben el tud bánni velük s ők azok a professionátus fogházlakók, akik semmiféle ítéletet sem felebbeznek.

Amde a züllöttségnek még ez nem a végső foka s csak a „Sodkét“ (Mulanekstrasse 15.) kell megtekinteni, hogy erről meggyőződést szerezzünk. Tolvajok, orgazdák társaságában itt nők (micsoda nők!) mulatnak, akik kora ifjuságuktól neki adván magukat a prostitúciónak. A lefelé vivő lépcsőfokokon át már eljutottak oda, ahol nincs több lépcsőfok, csak egy lépés van: a pusztulásba.

A detektív, aki vezetett, lelkiismeretesen akarta betölteni hivatását. Beszédbe elegyedett az egyik néemberrel, hogy egy kissé bemutassa lelkivilágukat is. Micsoda fürtelem! Micsoda büz áradt ki a néember minden szavából!

.. Mi, akik hallgattuk (még az irónó is), úgy készültünk az éjjeli kirándulásra, hogy eszényeségeket fogunk látni. Nos, hát ez meghaladta összes fogalmainkat.

Az eddiegiekből már látható, hogy társadalmi különbségek a „Verbrecherek“ világában sem hiányoznak. E tekintetben

jótekonysági intézményei gyaránt ezeket a célokat szolgálják.

Bármerre megyünk: mindenütt lázas munkában találjuk az emberiséget. Mindenütt, még a legkisebb faluban is bizonyos rendszeres mozgást találunk a haladás irányában. A kupaktanácsokban ma már holmi városfejlesztési politikáról(!) eszevegnek és itt-ott meg is valószínűsítanak egy-egy népszerűbb eszmét.

Nem akarunk nagyképűsködni és csupa lokálpatriotizmusból, — mint azt nagyzó vidéki „sajtó organumok“ egyetlen alkalommal sem mulasztják el — lepoeskondizni mindent, ami helybeli, hanem intézményeink ismertetésénél és azok bírálataánál igyekezni fogunk tárgyilagosak és minden elfogultságtól mentek lenni.

Városunk fejlődése az utóbbi időben, ha nem is tartott lépést a kor kívánalmával egészen véve és anyagi erejéhez képest kielégítő volt. Méltánylandó haladás a málthoz képest közlekedési viszonyaink mai állapota. A járdák és kocsisutak kiépítésének lehetővé tételével a város közönsége megmutatta, hogy van érzéke a haladás iránt. A közterek fásítása, az artézi-kut létesítése, a megvalósulás előtt álló modern közbiztonsági építései, mind megannyi kultúrshükséglet és fokmérője a város egyre fejlődő igényeinek.

A legutóbbi időben azonban bizonyos stagnáció állott be, ebben a jobb jövőt ígérő törekvésben.

Hallottunk beszélni gyönyörű tervek-ről: Villanyvilágításról, új iskolák és városháza építéséről, azonban ezek úgy látszik csak tervek maradnak.

Nem vagyunk türelmetlenek és nem akarunk mindent egy nap alatt megcsinálni, sőt magunk is a lassu, de biztos fejlődés elvét valljuk, csak éppen azt nem szeretnénk, ha ebben a folytonos fejlődési folyamatban hosszabb szünet következne. Végre is senki sem akar Hevesből Budapestet csinálni, de az már jogos kívánság, hogy lehetőségig lépést tartsunk más hasonló lakosságú és anyagi eszközökkel rendelkező községek fejlődésével.

fogóval nem komázik egy nagyobb szabású szélhámos. Lenézi. Rubázkodásban pedig a legelőnébb kifejezésre jutnak a társadalmi különbségek. A Sächsertopp otromba, izetlen mulatozói mellett, — hogy ne is említsem a legelső berlini kávéházak kifogástalan világítóhoz méltó, választékos öltözékű gavallér zsebmetszőit, — ugyan ám erős élelntét a „Meloné“, ahol finom legények tanyáznak. Ő nekik már vannak fogalmaik a szépről is, a jóról is és zongora mellett énekelnek, táncolnak, mulatnak kedveseikkel együtt.

Mert kedvese, kitarotlja mindeniknek van. A nő a bünös embereknel is a „boldogság“ tényezője; legtöbbször hűséges segítőtárs a különös kenyérkeresetben, olykor pedig a rendőrség kéme.

Személyes tapasztalatok, egyéni benyomások, kísérléktől nyert közvetlen értesülések azok, amiket itt amaz emlékezetes bünügyi kirándulás emlékeiből papírra vetettem. Mélyebb rejtélyek, a tolvajvilág kevésbé ismert sajátságai ilyen csoportos, feltűnő tanulmányozás mellett természetesen zárva maradtak előttünk, de így is, amit láttunk és tapasztaltunk, kimeses bánya lett volna egy pszichológusnak.

Nekem, fájdalom, meg kellett elégednem azzal, amit most szerény soraimban az olvasó elé tártam.

Meg aztán sokat, nagyon sokat lehet ám tenni anélkül is, hogy a község budgetjét megterhelhők. Egy kis jóakarattal, körültekintéssel, picike érzék bizonyos dolgok iránt, néha nagyon sok okos dolgot eredményez.

Ebben a cikksorozatban éppen néhány ilyen dolgot akarunk elmondani. Elsősorban azonban néhány meglévő intézményünkről fogunk megemlékezni, de szóba fogjuk hozni azon dolgokat is, amelyeknek létesítését már a pótdóalanyoknak is meg kell éreznie. Ettől pedig fázol, ugy-e édes magyarom?! No de itt még nem tartunk. Egyelőre még csak a hevesi pályaudvaron vagyunk és itt fogunk megismerkedni az első „hevesi intézmény“-nyel. Ez

I.

A hevesi bérkocsi.

Elégre fejlett intézmény. Fejlettségét elődeink előrelátó bölcsességének köszönhetik, kik nyilván ezen iparág fellendítése érdekében I tengeri mértföld távolságra helyezték ki az állomást a várostól. Miután ezen intézmény jórészt idegenforgalmi célok szolgálatában áll, azt hisszük legcélszerűbb lesz ebből a szempontból megvizsgálni. Mondjuk, hogy egy előkelő idegen Hevesen leszáll a vasutóról és miután szívesen átjutott a vámvonalon anélkül, hogy a jegyvesztés címén szokásos hat korona illetéket le kellett volna fizetnie örömmel konstatálja, hogy jó helyre hozta végzetét és a naív romlatlan vidéken még nem vesztett ki a már csak külföldi államfők és tudósok nyilatkozataiban élő magyaros vendégszeretet. Néhány distingvált és rokonszenves külsejű ur valószínűságot harcolt viv egymással, hogy kié legyen az idegen. A szószoros értelmében elkapkodják egymás kezeiből és hogy a jámbor utas gyakran megtépázva kerül ki ebből a nemes vetelkedésből, az is csak vendégszerető lelkük egyszerű, cikornyátlan megnyilatkozásának tudandó be. Még fokozottabb mérvben van azonban módjában idegenünknek utközben meggyőződnie idegenforgalmi intézményünk emez egyetlen buzgó és lelkes faktorának vendégszeretetről. Szinte röpitik be a városba, hogy minél előbb annak vendégszerető falai közt tudhassák őt. Sport embernek isteni gyönyörűség ilyenkor végig nézni azt a magas nivóju ügetőversenyt, amely köztük kifejlődik.

Igaz, hogy az angol teliverek itt nem úgy ügetnek, mint az ügető versenyekben rendszerint elő van írva, hanem vagtatva törtetnek előre, mintha a lovak után kocsis sem volna fogva, azonban a verseny jellegét igyekeznek a gyakori keresztvezéssel kellőképpen kidomborítani, csak az a különös, hogy óvás bejelentése helyett ezt a trükköt rendszerint ostorral intézi el egyik-másik diadalmasan fejheszszal előretörő outsider.

De szóljunk néhány komoly szót is! Diescéret a tiszteletreméltó kivételnek (Van ilyen is!) botrányos egyik-másik bérkocsis ipart üzö egyénnek modortalán, tolakodó viselkedése az állomáson és azon kívül. Szinte terrorizálják az utazót ballatlan tolakodásukkal. És az is tény, hogy előre megírhatja végrendeletét akit arra kényszerít sorsa, hogy kocsijainkon tegye meg az utat az állomástól a városhig. Örült hajszával igyekeznek egymást megelőzni ütvevágva a kocsis elé fogott páriákat.

Kérjük az illetékes hatóságot, hogy vessen véget ezeknek az állapotoknak! Az állatvédő egyesület helybeli tagjainak szintén a figyelmebe ajánljuk ezt a dolgot.

Első intézményünkkel ezekben végeztünk.

GLOSSZÁK.

Szüret. Mintha sáskahadak vonultak volna végig rajta, tavaly sivar volt a határ. A felesége kalapjában hazahozhatta volna a termést az ember.

Az idén derüs a kép. A legelők kövérjén, felpendült az ösztövére marha, acélos buzát, prima dohányt termett a föld — s a gazda erre a mosolygós képre, komor redőbe szedi homloka ráncait: Ne röhögj óh természet — egy szál hagyma se lesz az idén!

A dús szőlőcökék sulyát, alig bírja a homok s a mustot befogadni sines elég hordó; de egy kiáltás áthat mindeneken: Nincs hagyma, óh nincs hagyma!

... S te szomorú ember, mért vagy e gazdák legbusabbja? Mért keseregsz?

— Nekem hagymám is termett Uram s nincs keseregni valóm. Azon keseregek!

Gazdák! búra termett náció! Elfelejtitek, hogy mulatni vágyó fiatalságotok van s megfellekedtek, hogy a termés betakarításnak is meg kell adni a módját, egy hétországgra szóló szüreti vigalommal: Még nem mult el az ideje, még eladhatjuk az új bor és a cigány mellett ama nevezetes, szivhezszólo gazda nótát, hogy:

Estelegyik, hajnalogyik
Gulya ménes takarogyik...

Ugocsa non coronat. Heves, Heves! hát lebéklyóztak a kosmopolit a tanok? Nem gyászolsz, nem ünnepsz, egy szóval füttyölsz a hazára. Hiszen még nem emelkedtél a nagy város színvonalára, ahol az okt. 30-ikát gyászosabbnak tartják a 6-ikánál. Vagy illetékes faktoraid attól féltek, hogy az ünnepségre becsődülő felséges magyar nép, beköveteli, a követválasztásoknál is kijáró alkotmányos fuvar és napi illetékeket. Lehet, hogy így esett volna, lehet hogy nem; de az iskolás gyerekek előtt nem kellett volna eltitkolni a tizenhármak martiromságát! Ezt nem kívánja tőlünk se az átkos „kaurmany“ se az egri érsek.

Heves! Heves! Ezekon kívül is volnának kötelezettségeid. Egy kis lokal patriotizmus is rád férne. A szabadsághős Németh Albert, a nemrég elhunyt világhírű kritikus Hevesi Lajos — s a szegények, nyomorultak istápolója. — Bischitz Dávidné, innen indultak hódító utjokra. Haláluk után se legyenek proféták a hazájukban.

Jubileum. Mikola Karoly bátyánk, a régi magyarok kivesző fajából való. A negyven év vihara, nem rokkantotta meg se testét, se lelkét. Változtak az idők, változtak az emberek, de ő megmaradt mindvégig ami volt: kuruenak.

Amikor a legnagyobb magyarnak, Kossuth Lajosnak a halála hírt szerte hordta a táviró, az öreg ur előtt gyöngédségből eltitkolta a család s talán még most sem tudja.

Károly bátyám! Pukkadjon a német. Nyole év mulva üljük meg a 48 as évfordulót!

Pouly.

Előfizetési felhívás!

Tisztelettel kérjük lapunk azon barátait, kik arra előfizetni óhajtanak, hogy az előfizetési díjat a csatolt postautalvány felhasználásával kiadóhivatalunkhoz juttatni sziveskedjenek, mert az ezután megjelenő lappéldányokat csak az előfizetőknek és azoknak, a kik lapunkkal egyébként összeköttetésbe állanak — fogjuk megküldeni.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.

H I R E K.

— Lefülett rablók. Rab József 78 éves aggastyán, hevesi lakos, 100 koronát téve erszényébe, e hó 15-én az erdőtelki országos vásárra ment. Az öreg tehenet akart venni, de mert kedvére valót nem talált, hazafelé indult; alig ment ki a vásárból, midőn hozzá csatlakozott Csíhi Bálint, állítólag hőmezővásárhelyi lókupec és az öreget kikérdezve, ennek azt ajánlotta, hogy Erdőtelken bent a faluban tudna egy neki való tehenet, hívta, hogy ennek megtekintése végett vele a faluba menjen. Majd, mikor az öreg Rab ezt az ajánlatot nem fogadta el, Csíhi azt mondta neki, hogy ő is vele tart, mert ő is a vasúti állomáshoz igyekszik. Alig haladtak azonban együtt pár lépést, amidőn Csíhi megkérdezte az öreget, hogy nem éhes-e? Az öreg igenlőleg felelt és mindkettőn tarisznyájukat kioldva leültek falatozni. Eközben gyors léptekkel, hangosan szitkozódva jött feléjük Bánhidai Béla bástópolya földműves és odaérve rátámadt Rab Józsefre, hogy ő vitte el tőle a vásárból a 180 koronáját. Rab József az ellen tiltakozott, de Csíhi és Bánhidai egyesült erővel ellene fordultak és megmotozták Rabot. A motozás közben történt, hogy Rab bugyellárisát is megmutatta, hogy a keresett 180 korona nála nincs és amíg a motozás tartott, az erszényt Csíhinek a gondjára bízta. Csíhi és Bánhidai a motozás befejeztével azzal távoztak el, hogy tévedtek. Rab ekkor vette észre, hogy a neki visszaadott bugyellárisból 100 koronája hiányzik. A furfangos rablót mindjárt a tett elkövetése után, az erdőtelki szőlőkben a csendőrség elfogta és most vizsgálati fogságban vannak. A néhány héttel ezelőtt tartott füzesabonyi országos vásáron ugyanilyen rablást követtek el Bera Márton mezőkövesdi lakos ellen és a csendőrség, a Rab József esetéből kifolyólag azt következteti és ez irányban a nyomozás már folyik is — hogy a Bera elleni rablást is Csíhi és társa követték el. Csíhi és Bánhidai notorius vásári zsványok, akik a mostanihoz hasonló büncselekmények miatt már többször voltak büntetve.

— Általános csatornázás Hevesen. A kolera okozta riadalom — bárha ez paradoxonnak is látszik — üdvös dolgokat is eredményezett. A hatósági assistentiából végrehajtott általános tisztálkodást nyomon követte a város területén összegyűlt szennyvizek levezetése és ezzel kapcsolatos árok-tisztítási és csatornázási munkálatok. A

városi útkaparó vezetésével nivellálták az összes községi utak mentén levő árkokat és levezették annak szennyvizét. A törvényhatósági utak árkait pedig a vármegye tisztította ki. Nem dicsőíthetjük kellőleg a város ama intézkedését, hogy az egyes udvarokhoz vezető betömött árkokat ki nyitatta és a háztulajdonosokat hidak, illetve átvezetők építésére kötelezte. Ezzel lehetővé tette, hogy az árkok állandóan szennyvizmentesek legyenek. Hogy ez közegészségügyileg mennyire fontos, mondaniunk sem kell. Nem ártana minden hónapban egy kolera-riadalom, persze ha a gondviselés a kolerától megóvna bennünket, ellenben általánosítana hasonló preventív intézkedéseket.

— A szüret a hevesi szőlőkben nagyrészt be van fejezve és most már tiszta képünk lehet annak eredményéről. Ez a kép nagyon örvedetes, bárha itt is esatlakoztunk, mint a buzáná, csak azzal a esekély de méltánylandó különbséggel, hogy míg ennél többet vártunk, mint kaptunk, a borteremés minden reményünket túlhaladta. A esemege szőlő termése is kielégítő, azonban minőségileg a tavalyi mögött maradt. A bor minősége általában jó és a városunkba tódult kereskedők jó áron vették.

— Utánpótlás. A Heves-Jászapáti törvényhatósági ut építése annyira előrehaladt stádiumban van, hogy az, mint értesülünk, pár hét múlva a forgalomnak átadható lesz. Egy 150 mm-ás gőzhenger már hetek óta dolgozik az uton és mintegy 6 kilométer hosszban az ut már teljesen készen is van. Mindenesetre kívánatos lenne, ha már Jászapátival is miután lenne a forgalom mielőbb lebonyolítható.

— A Krassószörénymegyei árvíz-pusztítás számokban. Krassószörényvármegye alispánja: Issekutz Aurél, m. hó 14-én számolt be a f. év június hó 13-iki ciklon és a következő napi felhőszakadás okozta károkról a vármegye közg. bizottságának. A jelentésből a következő rövid kivonatot közöljük: Elpusztult emberélet 186. Elpusztult állatok 94 ökör, 41 ló, 31 tehén, 510 sertés, 1648 juh, 15432 szárnyas és 187 méhkas összérték 87.763 korona. Az elsodort és megrongált épületek kárértéke 541.540 K. Az 1399 holdnyi termőföldön ejtett károk összege 664.000 K. A veteménye és gyümölcstermesztésben okozott kár 1.702.024 K. Gazdasági eszközök és élelmi szerekben 299.123 K, a vármegyei és közdülő utakon 3.599.970 K. A keresk. miniszter az utak helyreállítási költségeihez 611.000 korona, a megrongált hidak ideiglenes sürgős helyreállításához 200.000 kor. általánosságát utalványozott.

Intimitások.

Egy nagyon szellemes fiatal uri leány a Hevesről nem rég állandóan elköltözött barátjától érzékeny bucsut vett és mindkettőn erősen megfogadták egymásnak, hogy egymást soha el nem felejtik és hogy sűrűn és kimerítően fognak sorsukról levélben referálni. Az idegenbe távozott barátjától tényleg 2-3 nap múlva hősünek gyönyörű szép képes lapot hozott a posta a melyen azonban csak ez volt írva „Többet nem írhatok. Ölel barátó! Sárkány”

A szellemességéről ismert hevesi kis hölgy — következetesen önmagához — erre egy hasonló szép képes lapon a következőkben válaszolt: „Irnék, de mit, légy boldog ennyit”

Járásbiróságunk legfélelmetesebb közegével történt, hogy midőn egy patvaristának a mezőgazdaságról tartott előadásán megbotránkozott eképen fejezte magát ki ékesszólóan: „A szántás-vetés, kedves fiskális ur, olyan posztura a melyhez a fiskális nem ért”

De mortuis nil, nisi bene, de mégis el kell mondanom ezen esetet, a mely egy eltávozott közbecsülésben álló orvosunkkal történt meg, a ki azonban nemzeti tolettes pacienseivel köztudomás szerint nem valami keztyüs kézzel bánt. Beállít hozzá egy kömlői magyar és arról panaszkodik, hogy fáj neki, ha a hóna alá nyul Dühösen felpattan erre doktorunk és így kergeti ki a paciense: „Takarodsz ki kuvasz hát ha fáj ne nyulj oda!”

Fogorvosunk panaszkodik, hogy sok rossz foga embertársunk húzódik a fogait kijavíttatni. Így ellátogatott hozzá egy pazarlónak épen nem mondható jómódu földbirtokosunk is, ki szépen megvizsgálta fogait keveselve a kért díjazást, azzal hogy fél a fájdalomtól, eltávozott. Erről jutott eszembe az egyszeri pestinek esete, ki megállította a vágató konflist és megkérdezte tőle, hogy mennyiért viszi ki őt a ligetbe és mikor a kocsis nagy alázatosan csak egy forintot mondott, a kérdező ur azt válaszolta: „Jól van barátom, csak hajtson tovább csak azt akartam megtudni, hogy mennyit spórolok meg, ha gyalog megyek ki.”

Bors.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Pouly Bpest. Ügyes és ötletes apróságaiért hálás köszönet és szives üdvözlőnkét küldjük. Mindig örömmel vesszük ha szellemes tollából egy-egy ötletet nekünk is juttat.

Niki. Mit szól trükkjeinkhez? Maga most sem tagadta meg magát, de ne is tegye ezt, hanem csak folytassa a megkezdett munkát és járjon felemelt fővel a megkezdett uton. Különbö minden rendben van. A legujabb intimitások kissé elkésetten érkeztek meg, azokat csak a legközelebbi számban közölhetjük le. A tárcáikat — a melynek már előre is örülünk — várjuk.

IMA KÖNYV

a legszebb ajándék,
nagy választékban
kapható:
ADLER JÓZSEF
könyvkereskedésében.
Heves.

